

نامەيەكى ئامۆزگارى بۇ كچىكى گويگر

وبعد:

خوشكى باوردار پەنگە بەلاتەو سەير بى گەر ھاتوو برايك بەپەرۆشەو ئامۆزگارى كردى، ئەمجارەيان لەسەرە رىگا و لەبەرچاوى خەلكى ئامۆزگاريت ناكەم، تەلىفونىشت بۇ ناكەم، نامەيەكى بۇن خۆشيشت بۇ نانوسم، چونكە پەرورەدگار رىگاي ئەو شتانەم نادا، رىگاي تىرش ھەيە، بۇيە لەرىگەي ئەم نووسىنەو بەپەرۆشەو ئەم چەند دىرەت پىشكەش دەكەم، بزانه پەرۆشى برايكەي ئيماندار بۇ خوشكىكى ھىچ كەترنى يە لەپەرۆشى بۇ پاراستنى (شەرەف و ناموسى) بەتابىتەي لەپوانگەي ئايىنى پىرۆزى ئىسلامەو، ئەم پەرۆشىيەش جۆرىك نىيە لە خۆتپەلقورتاندىن، بەلكو ئازارىكە دلى پىرچۆشى برايكە ئەگوشى تا واى لى دەكات بىتتە ھەلگرى بەشيك لەكۆلى پىرخەمى خوشكەكانى، ئەم چەشنە ئازارەش تەنھا لەدلى ئەو برايانەدايە كە باورەپىكى تەواويان ھەيە بە ئايىنى پىرۆزى ئىسلام و كارى پى ئەكەن و پوكنەكانى جى بەجى دەكەن..

ئەم نوسراوھش لەناخى كەسىكەو سەرچاوى سەندوو كە بەپەرۆشەو خامەكەي لە گۆرەپانى تىنوسەكەي وەك ئەسپە شىيەك تاوئەداو ئەنوسى.. بۇ كى ئەنوسى؟؟ بۇچى ئەنوسى؟؟
بۇ توى كچى ئىستا و ژنى سبەي و دايكى دوارۆز..
بۇ تۆ ئەنوسى بۇ ئەوھى لە رىگاي راست لانەدەي و بە ھەلەدا نەچى..

خوشكى خۇم:

زۆر ئافرەتېك شەيتان بوو تە كىويكى زەبەلاح لەبەردەمىدا و راستى ئايىنەكەي لە بەرچاوى وون كردوو و دايپۆشيو، بۇيە دەبىنن رۆژ تا ئىوارە بەھانە بۇ خوى ئەھىننەتەو و جارېك جلى ناشەرى لەبەرئەكا و جارېكېش نيوە سەرىپۆشېك و جارېكېش بۇ ماوھەيەكى زۆر لەيادى ئەكا و ھەندى جارېش پەيوەستى ئەكا بە مانگى رەمەزانەو، لەو وابى خۆپۆشېن تەنھا لە مانگى رەمەزان واجبە.

زۆر جارېش جلى مۇدە و سەرىپۆشېكى تەنك لەسەرئەكا يان ھەموو جوانىيەكانى خوى زياتر بەدەرئەخا ئەمەش بە بەھانەي ئەوھى ھاوھلەكانى ئەم جۆرە جە لەبەرئەكەن يان رۆژگارەكە پىويستى بەم جۆرە پۆشاكە ھەيە يان پىشكەوتن لەو پۆشاكە ئەبىننى و يان ئەللى خەلكى پىم ئەلن دواكەوتوو، خەلكى.. خەلكى.. خەلكى لىرەو.. لەوئى.. باشە ئەي پەرورەدگار بىرچوو كە پىمان ئەللى: ﴿ (۳۷_) .

واتە: لەخەلكى دەترسيت بەلام خوا لە پىشترە كە حسابى بۇ بکەيت و لىي بترسيت .

يان دەفەرموئى: ﴿ (۸۵_) ..

واتە: ئەوھى جگە لە ئايىنى ئىسلام پەيرەوى ھەر ئايىنىكى تىر بکات لىي وەرناگىرئىت.

سوئىدت ئەدەم بە پەرورەدگار گەر مرقىك دروستى كىردباي ھەرچىيەكى بووتايە بە گوئىت نەدەكرد؟ بۇ تەنھا پىت ئەلئىم پەرورەدگار داوات لىدەكا جوانىيەكەت بۇ خەلكى ئاشكرا مەكە تەنھا بۇ ئەو كەسانە نەبىت كە ئايىنى ئىسلام رىگەي پىداوى، ھەرەكە خواي گەرە ئەفەرموئى: ﴿ (۳۱_) . واتە: وەبا جوانى و پاراۋەيى و زىنەتى خۇيان بەدەرئەخەن تەنھا بۇ مەحرەمەكانىان نەبىت..

زىادەپەوى كىردنىش لەخۆپارازاندەو و دەرختىنى جوانى بەشېكە لە كوفىر كىردن بەو نىعمەتەي پەرورەدگار پىي بەخشىوى، بىرت نەچى ئەو زاتەي جوانى پى بەخشىوى دەتوانى لىتى بباتەو..

بۆيە لەم پۆژگارەدا زۆر خوشك كه پۆشاكى شەرى لە بەرئەكات ئەوەندەى نەخش و نىگار پۆيە دەبێتە ئەو تابلۆ رەنگاو رەنگى ھەموو كەس تەماشای ئەكاو تێرناى لى. ئەى لە چكە كانيان، زۆرجار جۆرە لە چكەك بەسەردا ئەدەن و بەجۆرىكى وا رىكى ئەكەن، رەنگە بەبى لە چك ھىندە سەرنجى لاوەكان رانەكيشى، بەراستى زۆرىك لەو خوشكانەى بە حسابى خۆيان پۆشاكى شەرىيان لە بەرە ھىندەى سفورەكان سەرنجى دەوربەر رانەكيشن..

بۆيە گەر ئافەرەتى ئيماندار سوود و قازانجى پۆشاكى شەرى و حىجابى زانپا ھىندە ئاسانكار نەئەبوو لە پۆشینی بەلكو بەو شىوہیەى ئەپۆشى كە پەرورەدگار ئەمرى پىكردووہ. پەرورەدگار خۆى دروستى كردوى ھەر خۆشى ئەزانى چى باشە بۆتان و چىش خراپە بۆتان، گەر حىجاب كردنىش سوود و قازانجى نەبوايە بۆتان ھەرگىز خواى پەرورەدگار فەرزى نەدەكرد لەسەرتان، تەنھا ماوەتەوہ بلىم ئەمەى خوارووہ چەند خالىكن لە سوود و قازانجەكانى حىجاب كردن بۆ ھەموو ئەو كچانەى سست و كەم تەرخەمن لە حىجاب كردن..

(۱) حىجاب پاريزەرى ئافەرەتانە لە چاوى ئىرە پى بەران (حاسدىن)، بەتايبەتى ئەگەر خواى گەرە جوانىيەكى بى وینەى پى بەخشىيى لە قز و بالا و پوخسار، بەراستى راست ئەفەرموى ئەو زاتەى كە ئەفەرموى: ﴿ (_ ۵) 》

(۲) حىجاب پالپشتىكى بەھىزە بۆ ئافەرەتان بۆ بەجىھىننى فەرمانى خواى پەرورەدگاربان لە كاتىكدا پەرورەدگارتان داواتان لى ئەكات جوانىيەكانتان ئاشكرا نەكەن تەنھا بۆ مێردەكانتان و ئەو كەسانەى خواى پەرورەدگار رىگای پى داون، ھەرەك ئەفەرموىت: ﴿ (_ ۳۱) 》. واتە: وەبا جوانى و رازاويى و زىنەتى خۆيان بەدەرەخەن تەنھا بۆ مەھرەمەكانيان نەبیت..

(۳) حىجاب رىزلىنەنە لە ئافەرەت چونكە بەھۆیەوہ ھىچ كەسىك ناتوانى تەماشایى بكات تەنھا ئەوانە نەبى كە پەرورەدگار رىگەى پى داون، بەم شىوہیەش ئافەرەت رىگارى ئەبى لەوہى كەوہك شت و مەك و كالا ئەم دەست و ئەو دەستى پى بكرى يان ھەر كەسى بە ئارەزووى خۆى سەبرى بكات و پاشان گوزەر بكات.

(۴) لەرووى سىفاتەوہ حىجاب ئافەرەتان ئەباتە ئاستى خۆرىيەكانى بەھەشت كە پەرورەدگار لەبارەيانەوہ ئەفەرموىت: ﴿ (_ ۵۶) 》.

واتە: لەو بەھەشتەدا خۆرى تىاداىە كە تەنھا تەماشای ھاوسەرەكانيان دەكەن ، پيش ئەوان دەستى كەسىان لى نەكەوتووہ ، نە لە گرۆى ئادەمى و نە لە پەرى .

ئاشكرايشە لەكاتى تىروانىن چاوەكان تىرىكى نەبىنراوى ژەھراوى ئاراستەى دلەكان ئەكەن بەمەش ھەست و ئارەزووى بەرامبەر ئەبزوینى بەمەش واى لى دەكات ھەموو كاتى تەرخان بكات بۆ تىفكرىن سەبارەت بەخواوہن تىروانىنە. لەمەش دا حىكەمەتى ئەو ئايەتە بەدەرئەكەوى كە پەرورەدگار ئەفەرموى: ﴿

﴿ (_ ۵۹) 》..

واتە: ئەى پىغەمبەر (ﷺ) بە ھاوسەرانت و كچەكانت و ئافەرەتانى ئيمانداران بلى كە بەپۆشاكى بالاپۆش (واتا عابا) خۆيان داپۆشن، ئەوہ لەبارترین شتە كە پى بناسرىن كە ئەمانە بەحەيا و پاك و پەروشت بەرزى تاوہكو ئازار نەدرىن..

لە چاوەنەپاراستنىشدا ئافەرەت و پىاو ھەردوولا تاوانبارن بەلام ئافەرەت زىاتر، چونكە گەر ئافەرەت باش خۆى بپۆشى و پرچى خاوى نەداتە دەستى شەمال و چاوەكانى نەگىرئى ئەوا تىروانىنەكانى لەيەك لاوہ ئەبیت، ئەویش لاينى پىاوان ، گەر ئافەرەتان وەلامدانەوہيان نەبوو ئەوا چاوى پىاوان ماندوو ئەبى و مى ئەو رىگایە ئەگرئى كە لىيوہ ھاتووہ، بە پىاوانىش ئەلئىم خواى پەرورەدگار ئەفەرموى: ﴿

﴿ (_ ۳۰) 》..

واته: ئەى پيغەمبەر (ﷺ) بە پياوانى ئيماندار بلى: چاويان بپاريزن (له سەرنجدانى ئافره تانى نامەحرەم) ھەر ھەما ناموس و عەرەتى خويان لە حەرەم بپاريزن .

بۆيە ھەتا ئافره تان بە شەرم و حەياو لە سەرخۆين ھيشتا كەمە , حىجابيش باشتريش پيشت و پەنايە بۆ شەرم و حەيا .. بەلام زۆرەى پياوان تۆبائى تاوانەكان ئەخەنە سەر ئافره تان, ئەو ئافره تانەى بە سفورى جوانى خويان بەدەر خستوو و دەستى پياوان لە شەرم و حەياى خويان ھەلگرتوو ..

خوشكى باوەردار: داواكارم لە پەرەردگار ھەموو ئافره تىكى خراپ ھىدايەت بەدات بۆ سەر ريگاي راست و دروست و وايى لىبكات پۆشاكى شەرى بپۆشئ و بە تەوبە كردن بگەرپتەو ھەلاى پەرەردگار و واز لەو تاوانانە بھيئى كە كردوويەتى و پەرەى كۆن بەرپۆش و پەرەيەكى نوئى ھەلبەتەو ھە, خواى گەرەش لىبوردەيە ھەر ھەك ئەفەرموئ: ﴿ (۸۲) ..

واته: دلنياش بن بەرپاستى من زۆر لىخۆش بووم لەو كەسەى كە تەوبە دەكات , و باوەر دەھيئىت و كارو كردەو ھى چاكە دەكات , لەو ھودوا (تا دوا ھەناسەى ژيانى) بەردەوام دەبىت لەسەر ئەو رىبازە .

(۵) حىجاب بۆ ئافره تان ئەو قەلا شورا بەرز و ئەستورەيە كە لە گورگەكانى سەردەم و دزى شەرەف و ناموس ئەيانپاريزئ, ھەكو ئەو زلە توند و بەھيژەيە كە لەو پياوانەى بەدەى ئەيانەوئ تىپوانىنى خاوەن حىجابەكە بەدزى و وردە وردە بيخەنە داوى ژەھراوى خويان و پاكى و بيگەردى لى بسيننەو ھە.

(۶) حىجاب ھەكو ئەو چەند پەلە ھەر ھەورە پەش و تاريكەيە كە بارانى خيىرى و بەرەكەتى پىيە, گەر ئەو ھەر ھەورە تەماويە بەلاو ھى لىكرد نە خيىر و نە بارانىش نامينن .

(۷) حىجاب جۆريكە لە زمانەكانى گفتوگو كە لە ريگەيەو بە پياوان رادەگەيەنى كە ھەلگەرەكەى پاك و بيگەردەو چەشنى ئەو ئافره تانە نىيە كە ئەو دايناو ھە, ھە حىجاب كەسايەتى راستەقينەى ھەلگەرەكەيمان بۆ ئەخاتەروو .

(۸) ھۆكاريكە بۆ رزگار بوون لەو جوانىيە دەست كردەى ئافره تان كە لە ريگەى بەكارھيئانى دەرمانى خۆجوانكردنەو ھە و مكياج كردنەو بە دەستى ئەھيئن .

(۹) حىجاب خاوەنەكەى دوور ئەخاتەو ھە كەوتنە نيو تاوان و بە ھەلەداچوون .

(۱۰) حىجاب ئەو دەرگا ئەستورە داخراو ھە كەھيچ كەس ناتوانىت بيكاتەو ھە بەتايبەت لەكاتيكدە ھەلامى بانگەوازي پەرەردگارى دابىتەو ھە كە ئەفەرموئ: ﴿

﴿ (۵۹) ..

واته: ئەى پيغەمبەر (ﷺ) بە ھاوسەرانت و كچەكانت و ئافره تانى ئيمانداران بلى كە بەپۆشاكى بالاپۆش (واتا عابا) خويان دابپۆشن, ئەو ھەلا بارتريش شتە كە پىيى بناسرين كە ئەمانە بەحەيا و پاك و پەوشت بەرزن تاو ھەكو ئازار نەدرين ..

حىجاب كردن فەرمانىكە و پەرەردگار فەرمانى پىكردوو ھە بۆيە ئافره تى ئيماندار تەنھا لەسەريەتى ملكەچى ئەو فەرمانەبىت, ھەنابى بەقسەى ھيچ كەسيك بەكات گەر ھاتوو داوايان لىكرد لايبات با باوك و برا و ميژديش بيت چونكە (لا طاعة لمخلوق في معصية الخالق) - رواه أحمد والحاكم. واته: گوى رايەلى بۆ ھيچ كەسى نىە ئەكەر لە سەريپچى خواى پەرەردگاردا بيت .

(۱۱) حىجاب ئەو شۆرشە بەتينيە دژ بەو ميللەتانەى بانگەواز ئەكەن بۆ ئازادكردنى ئافره تان بۆ ئەو ھى بەنيو ھەرووتى و سفورەو ھەلامال دەرجن .

پيغەمبەر (ﷺ) فەرموويەتى: (صنفان من أهل النار لم أرهما: قوم معهم سياط كأذناب البقر يضربون بها الناس، ونساء كاسيات عاريات مميلات مائلات، رءوسهن كأسنمة البخت المائلة، لا يدخلن الجنة ولا يجدن ريحها) رواه مسلم (2044) .

واته: مه بهست له (كاسيات عاريات) ئه وهيه كه ئافره تيك جلى له بهردايه به لام هموو لاشه ي نه پو شيوه بۆ نمونه جليكي ته نك له بهر بكات كه له شى لييه وه دياره يان جليكي كورت بيت كه به شيك له لاشه ي به دهر ده كه وييت, ئه مانه ش له و كه سانه ن كه ناچنه به هه شته وه و بۆنى به هه شتيش ناكه ن.

(۱۲) حىجاب وشه يه كى شيرينه, هموو موسلمانان به بيستنى كه يف خو ش ئه بن چونكه حىجاب پاريزه رى ئافره ته و به لگه ي پاكي تي و به شه رمى يه تي له هه مان كاتدا ئاسايش و جوانى يه, گويزا يه لي كردنه بۆ فه رمانه كانى په روه رداگار, هه روه ك په روه رداگار ئه فه رموييت: ﴿...﴾ (۱۸ _) .. واته: پاشان ئيمه تۆمان ئه ي محمد (ﷺ) خستۆته سه ر به رنامه يه كى راست و په وان له هه موو كارو بارى كى ئه م ئايينه دا, كه واته شويني بكه وه و ليى لامه ده. ئاشكرايه ئه و ئافره ته ي حىجاب ناكات تيرى ژه هراوى ئاراسته ي چوارده ور ئه كات و به شدار ئه بيت له و تاوان و تي پروا نينه انه ي پياوان ئه يكه ن.

خو اى گه وره ش ئه فه رمويي: ﴿...﴾ (۲۶ _) .
واته: پو شاكى ته قوا و خو اناسى چاكترو خي ردارتر و به فه رتره .

له كو تايشدا هيوادارم ئه م ناميلكه يه بيته هوى هيدا يه ت دانى ئه و كچانه ي كه م ته رخه مى ئه كه ن سه باره ت به و فه رمانه ي په روه رداگار و پيغه مبه ره كه ي (ﷺ) كه ئه و يش حىجاب كردنه, وه به پيو يستى ده زانم به كورتى مه رجه كانى حىجابى شه رعى باس بكه م بۆ ئه وه ي ئه و حىجابه ي كه ده يپو شى به و شيوه يه بيت كه خو اى گه وره و پاشان پيغه به ره كه ي (ﷺ) فه رمانيان پي كرده .

كورتى مه رجه كانى حىجاب

مه رجه يه كه م / ده بى حىجابه كه فراوان بيت به شيوه يه ك كه وا هه موو لاشه ي ئافره ت دابپو شييت جگه له پوومه ت و هه ردوو له پى نه بيت .

- مه رجه دو وه م / ده بى حىجابه كه خو ي بۆ خو ي پارا وه و سه رنج راكيش نه بى
- مه رجه سى يه م / ده بى حىجابه كه فراوان بيت و ته سك نه بيت تا وه كو نه لكيت به له شه وه .
- مه رجه چواره م / ده بى قوما شى حىجابه كه ئه ستوور بيت و ته نك نه بيت .
- مه رجه پي نجه م / ده بى وه ك جلى پياوان نه بيت .
- مه رجه شه شه م / ده بى حىجابه كه بۆن خو ش كرا و نه بيت .
- مه رجه هه وته م / ده بى له جل و به رگى كا فران نه چي ت .
- مه رجه هه شته م / ده بى ئه و حىجابه جلى ناودار و فيز لي دان نه بى .